

Vergaderjaar 2022–2023

30 821

Nationale Veiligheid

Nr. 178

**BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID EN VAN
BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 april 2023

Onze veiligheid is niet vanzelfsprekend. Dit vraagt onze constante aandacht, om ervoor te zorgen dat we veilig zijn én veilig blijven. Want zonder veiligheid, kunnen we niet in vrijheid leven. De Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden (hierna: Veiligheidsstrategie) zet uiteen wat we de komende zes jaren (2023–2029) gaan doen ten behoeve van onze nationale veiligheid.

De urgentie is hoog. Dreigingen tegen onze veiligheid zijn veelvuldig, veelzijdig en met elkaar verweven. Geopolitieke spanningen en militaire dreiging door onder meer de oorlog in Oekraïne, (digitale) dreigingen voor onze vitale infrastructuur en georganiseerde ondermijnende criminaliteit zijn hier voorbeelden van. Maar ook pandemieën en klimaat- en natuurrampen kunnen leiden tot ontwrichting van onze maatschappij. De voorliggende Veiligheidsstrategie geeft richting aan wat we doen op nationale veiligheid, waarbij we de dreigingen (*safety* en *security*) in samenhang bezien, met oog voor de onderlinge dwarsverbanden.

Dreigingen kennen bovendien geen grenzen, ook niet binnen ons Koninkrijk. Als Nederland en als Koninkrijk zijn we niet immuun voor de veranderingen in de wereld. Nationale veiligheid is internationale veiligheid en andersom. Des te belangrijker is het dat we onze inzet op veiligheid, nationaal én internationaal, in deze strategie aan elkaar verbinden. De Veiligheidsstrategie voegt dan ook de Geïntegreerde Buitenland- en Veiligheidsstrategie (2018) en de Nationale Veiligheid Strategie (2019) samen.¹

¹ Deze samenvoeging is conform aanbeveling van het WRR rapport «Veiligheid in een wereld van verbindingen» uit 2017 (Bijlage bij Kamerstuk 33 763, nr. 141). In dit rapport wordt aanbevolen om de verbinding tussen intern (binnenlands) en extern (buitenlands) veiligheidsbeleid te versterken en de nationale en internationale veiligheidsstrategie samen te voegen.

De nauwe verwevenheid van dreiging vraagt om een integrale strategische koers en urgente actie in het nationale en internationale domein. We nemen daarvoor binnen de specifieke werkterreinen onze respectievelijke coördinerende verantwoordelijkheid. Zodat we weerbaarheid over de hele linie bestendigen en waar nodig vergroten. De Veiligheidsstrategie zet deze koers uit en geeft daarmee richting aan domeinspecifieke strategieën en beleids- en actieplannen op de verschillende onderwerpen, met oog voor onderlinge samenhang. Een beslissing op één beleidsthema kan namelijk weerslag hebben – in positieve en negatieve zin – op een ander thema. De uitwerking van de Veiligheidsstrategie valt binnen de bestaande beleidsverantwoordelijkheid van ieder land in het Koninkrijk, ieder bewindspersoon en ieder departement. Zonder aan deze autonome beleidsverantwoordelijkheid te tornen, zorgen we wel voor de nodige integraliteit door met elkaar de samenhang en voortgang te bewaken. Samen werken we aan weerbaarheid.

Veiligheid is een kerntaak van de overheid. Tegelijkertijd bestaat er geen *absolute* veiligheid. Dreigingen kunnen niet helemaal worden weggenomen. Dat betekent dat deze Veiligheidsstrategie ook een beroep doet op burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere instellingen om dreigingen te mitigeren. Denk bijvoorbeeld aan het vergroten redundantie en het tegengaan van ongewenste kennis- en technologieoverdracht. Maar het is ook een oproep om alert en voorbereid te zijn. Voor als het onverhoopt toch mis gaat. Deze Veiligheidsstrategie markeert dan ook het startpunt van het intensiveren van de risicocommunicatie vanuit de rijksoverheid in samenwerking met onder andere veiligheidsregio's, gemeenten en maatschappelijke organisaties. We maken met denkvoorstel.nl duidelijk wat de overheid doet in voorbereiding op dreigingen en crisis én hoe burgers en bedrijven zich kunnen voorbereiden. Zo stimuleren we ook het gesprek in de samenleving over risico's, preparatie en weerbaarheid.

Bij de totstandkoming van de Veiligheidsstrategie is gebruik gemaakt van de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid² die is opgesteld door het Analistennetwerk Nationale Veiligheid. In aanvulling op deze analyse heeft het Analistennetwerk een analyse naar de impact van de oorlog in Oekraïne voor onze nationale veiligheid opgesteld.³ Deze analyse, als bijlage bijgevoegd, heeft eveneens als input gediend voor de Veiligheidsstrategie.

Tot slot is de brief van de Inspectie Justitie en Veiligheid met de uitkomsten van het onderzoek naar de Nationale Veiligheid Strategie 2019 bijgevoegd. De bevindingen zijn betrokken in de totstandkoming van de Veiligheidsstrategie. Dit is terug te zien in de integraliteit van de strategische koers inclusief prioritaire inzet, de aandacht voor het versterken van het risicobewustzijn en de paraatheid in de samenleving – door onder andere het intensiveren van risicocommunicatie – en de inzet op meer integrale sturing op de implementatie en uitvoering van de strategische koers.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra

² Kamerstuk 30 821, nr. 165.

³ Zie bijlage.